ส่วนที่ ๔
การติดตามและประเมินผล

กรอบและแนวทางในการติดตามและประเมินผล การติดตามและประเมินผลโครงการเป็นหน้าที่ที่สำคัญอย่างหนึ่งในการดำเนินงานพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนั้นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงจำเป็นต้องมีคณะกรรมการที่ทำหน้าที่ติดตามและประเมินผลการพัฒนา

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และฉบับที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๒๙ กำหนดให้คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนามีอำนาจหน้าที่ ในการกำหนดแนวทาง วิธีการในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา และดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา เมื่อดำเนินการเสร็จแล้ว ให้รายงานผลและเสนอความเห็นซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาต่อผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอต่อสภาท้องถิ่น และคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น พร้อมทั้งประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบในที่เปิดเผย ภายในสิบห้าวันนับแต่วันรายงานผลและเสนอความเห็นดังกล่าวและต้องปิดประกาศไว้เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า สามสิบวัน โดยอย่างน้อยปีละครั้งภายในเดือนธันวาคมของทุกปี

การติดตาม คือ การตรวจติดตามงานหรือการปฏิบัติงานเพื่อลดปัญหาที่เกิดขึ้นในระหว่างการดำเนินงาน การติดตามงานเป็นเครื่องมือที่ใช้สำหรับการควบคุมการดำเนินงานเพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติงานให้เป็นไปด้วยดี ในทันทีที่เกิดปัญหาอุปสรรค

การประเมินผล คือ การตรวจสอบผลการดำเนินงานในระหว่างที่กำลังดำเนินการหรือภายหลังที่การดำเนินการสำเร็จเสร็จสิ้นไปแล้ว

เทศบาลตำบลออนใต้ ได้มีการกำหนดขั้นตอนในการติดตามและประเมินผล ดังนี้

๑. การติดตามและประเมินยุทธศาสตร์

- การติดตามยุทธศาสตร์การพัฒนาเทศบาลตำบลออนใต้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทราบว่ายุทธศาสตร์การพัฒนาฯ นั้น สอดคล้องต่อยุทธศาสตร์ด้านต่าง ๆ ในระดับชาติและ ระดับจังหวัดมาก/น้อยเพียงใด
- การติดตามแผนงาน/โครงการเทศบาลตำบลออนใต้ มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบว่า แผนงาน/โครงการและการใช้จ่ายงบประมาณตามแผนงานและโครงการในแผนพัฒนาของเทศบาลตำบลออนใต้ ที่ได้นำมาจัดทำเป็นเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีของเทศบาลตำบลออนใต้และสอดคล้องต่อยุทธศาสตร์การพัฒนาเทศบาลตำบลออนใต้เพียงใด
- การติดตามแผนการดำเนินงานเทศบาลตำบลออนใต้ มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบการปฏิบัติงานว่าถูกต้องตามกิจกรรม และห้วงระยะเวลาการดำเนินงานที่ได้กำหนดไว้หรือไม่ และทราบถึงผลการดำเนินงานที่แต่ละส่วนราชการในสังกัดได้ปฏิบัติ ว่ามีผลคืบหน้าไปมากน้อยเพียงใด และสอดคล้องต่อยุทธศาสตร์การพัฒนาเทศบาลตำบลออนใต้เพียงใด จากการติดตามจะทำให้เห็นทิศทางการพัฒนาท้องถิ่นที่เทศบาลตำบลออนใต้ได้ดำเนินการ ว่าตอบสนองความต้องการและสามารถแก้ไขปัญหาของประชาชนในตำบลออนใต้ และเป็นข้อมูลในการนำไปพิจารณาจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในคราวต่อไป

๒. การติดตามและประเมินโครงการ

เทศบาลตำบลออนใต้ ได้มีการประเมินผลความสำเร็จในการดำเนินงานตามแผนพัฒนาของเทศบาลตำบลออนใต้ โดยคณะกรรมการติดตามประเมินผลแผนพัฒนาเทศบาลตำบลออนใต้ ได้กำหนดขอบข่ายรายละเอียดเพื่อใช้ในการติดตามประเมินผลแผนพัฒนาเทศบาลตำบลออนใต้ เพื่อเสนอผู้บริหารอนุมัติดำเนินการประเมินผลความสำเร็จของแผนพัฒนาในยุทธศาสตร์ต่างๆ เพื่อให้ทราบถึงผลสัมฤทธิ์ที่แท้จริงของแผนพัฒนาเทศบาลตำบลออนใต้ คุณภาพการให้บริการ ตลอดจนความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติงานของเทศบาลตำบลออนใต้ อีกทั้งการประเมินผลโดยหน่วยงานภายนอก ทำให้ประชาชนได้เห็นถึงความโปร่งใส ความน่าเชื่อถือของผลการประเมินที่เป็นหลักวิชาการอย่างแท้

จริง ตลอดจนผลสรุปจากการประเมินผล ทำให้ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง ได้นำไปพิจารณากำหนดนโยบายและปรับปรุงการให้บริการสาธารณะแก่ประชาชนให้เกิดความพึงพอใจมากที่สุด

เทศบาลตำบลออนใต้ ได้กำหนดห้วงระยะเวลาในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นไว้ คือ

- การติดตามแผนพัฒนาเทศบาลตำบลออนใต้ ปีละ ๑ ครั้ง ภายในเดือนธันวาคม ของทุกปี
- การติดตามการใช้จ่ายงบประมาณตามแผนงานและโครงการที่ได้นำมาจัดทำเป็นเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีของเทศบาลตำบลออนใต้ ดำเนินการติดตามปีละ ๑ ครั้ง โดยรายงานให้ผู้บริหารทราบทุกสิ้นสุดปีงบประมาณ
- การติดตามการดำเนินงานตามแผนดำเนินงานเทศบาลตำบลออนใต้ ดำเนินการติดตามปีละ ๑ ครั้ง โดยรายงานให้ผู้บริหารทราบทุกสิ้นปีงบประมาณ
- การประเมินผลแผนพัฒนาเทศบาลตำบลออนใต้ดำเนินการประเมินผล ปีละ ๑ ครั้ง เพื่อสรุปผลรายงานผู้บริหารท้องถิ่นทราบและนำเสนอสภาท้องถิ่น คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น ตลอดจนปิดประกาศให้ประชาชนทราบ โดยอย่างน้อยปีละครั้งภายในเดือนธันวาคมของทุกปี

๓. สรุปผลการพัฒนาท้องถิ่น

การวัดผลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

๑. แบบประเมินและการสัมภาษณ์ เทศบาลตำบลออนใต้มีเครื่องมือในการรวมผลการพัฒนาท้องถิ่น คือ แบบประเมิน และการสัมภาษณ์บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการฯ ซึ่งมีการกำหนดตัวชี้วัดในแต่ละด้าน ได้แก่ ด้านพันธกิจ ด้านคุณภาพของผลงาน ด้านการบริหารจัดการ ด้านกลุ่มเป้าหมายผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และด้านการเรียนรู้และพัฒนานวัตกรรม ทั้งนี้แบบประเมินมีการกำหนดค่าความคิดเห็น/ความพึงพอใจออกเป็น ๕ ระดับ ดังนี้

- น้อยที่สุด ให้คะแนน ๑ คะแนน
- น้อย ให้คะแนน ๒ คะแนน
- ปานกลาง ให้คะแนน ๓ คะแนน
- มาก ให้คะแนน ๔ คะแนน
- มากที่สุด ให้คะแนน ๕ คะแนน

และมีการให้แสดงความคิดเห็นปลายเปิดตามลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง และตามการประเมิน ตัวชี้วัด

๒. การประเมินผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัด กำหนดแบบประเมิน ๔ ฉบับ ตามลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง และตามการประเมินตัวชี้วัด

- แบบประเมินสำหรับบุคลากรของเทศบาลตำบลออนใต้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อประเมินความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน
- แบบประเมินสำหรับผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคธุรกิจในจังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินความพึงพอใจในการบริหารงานและการบริการของเทศบาลตำบลออนใต้
- แบบประเมินสำหรับสมาชิกสภาเทศบาลตำบลออนใต้ มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินความพึงพอใจในการปฏิบัติงานตามยุทธศาสตร์ทั้ง ๗ ด้านของบุคลากร
- แบบประเมินสำหรับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนทั่วไปในพื้นที่รับบริการของเทศบาลตำบลออนใต้ เพื่อประเมินความพึงพอใจของการได้รับบริการ

๔ ข้อเสนอแนะในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในอนาคต

๔.๑ ผลกระทบนำไปสู่อนาคต

๑. เกิดการพัฒนาที่ล่าช้า เพราะการดำเนินงานต่างๆ ขององค์กรปกครองส่วนต้องผ่านกระบวนการหลายขั้นตอน สลับซับซ้อน

๒. ประชาชนอาจเกิดความเบื่อหน่ายกับกระบวนการจัดทำแผน ที่มีความยุ่งยากมากขึ้น

๓. ปัญหาอาจไม่ได้รับการแก้ไขอย่างตรงจุด เพราะข้อจำกัดของระเบียบกฎหมายที่ทำได้ยาก และบางเรื่องอาจทำไม่ได้

<u>๔.๒ ข้อสังเกต ข้อเสนอแนะ ผลจากการพัฒนา</u>

๑) การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นควรพิจารณาใช้แผนยุทธศาสตร์การพัฒนามาเป็นกรอบในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น และให้มีความสอดคล้องกัน

๒) การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นควรพิจารณางบประมาณ และคำนึงถึงสถานะการคลังในการพิจารณาโครงการ/กิจกรรม ที่จะบรรจุในแผนพัฒนาถิ่น

๓) ควรเร่งรัดให้มีการดำเนินโครงการ/กิจกรรม ที่ตั้งในเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายให้สามารถดำเนินการได้ในปีงบประมาณนั้น

๔) เทศบาลควรพิจารณาตั้งงบประมาณให้เพียงพอและเหมาะสมกับกับภารกิจแต่ละด้านที่จะต้องดำเนินการ ซึ่งจะช่วยลดปัญหาในการโอนเพิ่ม โอนลด โอนตั้งจ่ายรายการใหม่